

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 1Tos/87/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5610010063
Dátum vydania rozhodnutia: 21. 10. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Adriana Gallová
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2014:5610010063.1

Uznesenie

Krajský súd v Žiline, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Adriany Gallovej a sudcov JUDr. Martina Bargela a JUDr. Dany Wänkeovej, na neverejnom zasadnutí konanom 21. októbra 2014 prejednal sťažnosť podanú obžalovaným F. C. proti uzneseniu Okresného súdu Liptovský Mikuláš, sp.zn. 2T/29/2010 z 1.10.2014 a takto

rozhodol:

Podľa § 193 ods. 1 písm. c) Tr. por. sťažnosť obžalovaného F. C. **z a m i e t a**, pretože nie je dôvodná.

odôvodnenie:

Okresný súd Liptovský Mikuláš napadnutým uznesením podľa § 79 ods. 3 Tr. por. žiadosť odsúdeného F. C. o prepustenie z väzby zamietol. Podľa § 80 ods. 1 písm. b) Tr. por. zamietol žiadosť odsúdeného o nahradenie väzby písomným sľubom a podľa § 80 ods. 1 písm. c) Tr. por. zamietol žiadosť odsúdeného o nahradenie väzby dohľadom probačného a mediačného úradníka.

V uvedených súvislostiach nadriadený súd pripomína, že F. C. mal byť správne označený ako obžalovaný, pretože podľa § 12 ods. 14 Tr. por. odsúdeným je ten, proti ktorému bol vydaný odsudzujúci rozsudok, ktorý už nadobudol právoplatnosť, čo v danom prípade ešte nebolo naplnené.

Proti tomuto uzneseniu podal riadne a včas sťažnosť obžalovaný priamo do zápisnice o neverejnom zasadnutí konanom na Okresnom súde Liptovský Mikuláš 1.10.2014. Sťažnosť následne písomne odôvodnil prostredníctvom svojho obhajcu nasledovne: „Nesúhlasím a nestotožňujem sa s rozhodnutím súdu o vzatí mojej osoby do väzby z dôvodu uvedeného v § 71 ods. 1 písm. c) Tr. por., nakoľko mám za to, že prvostupňový súd nesprávne vyhodnotil a tým pádom nesprávne posúdil dôvod väzby, na základe ktorého ma zobral do väzby. Čo sa týka väzobného dôvodu podľa § 71 ods. 1 písm. c) Tr. por., tento nepovažujem za naplnený. Nie je v mojom záujme naďalej udržiavať protiprávny stav, ktorý spočíva v pokračovaní páchania trestnej činnosti. Uvedomujem si vážnosť svojho konania, ako i následky s ním spojené a chcem svoju chybu napraviť. Domnievam sa, že dôvod väzby tak, ako je uvedený v napadnutej sťažnosti, v mojom prípade nie je daný, tak ako ich uviedol prvostupňový súd vo svojom uznesení, a preto navrhujem, aby bola moja väzba nahradená písomným sľubom podľa § 80 ods. 1 písm. b) Tr. por., v zmysle ktorého sa zaväzujem, že v prípade, ak budem prepustený na slobodu, povediem riadny život a na slobode sa budem správať tak, aby som svojím konaním viac nedal dôvod na vzatie mojej osoby do väzby. Už nikdy sa nedopustím trestnej činnosti, splním povinnosti a dodržím obmedzenia, ktoré mi budú uložené, oznámim policajtovi, prokurátorovi alebo súdu každú zmenu miesta svojho pobytu v prípade, ak k tejto zmene dôjde, a neujdem a nebudem sa skrývať. Riadne sa budem zúčastňovať na všetkých úkonoch trestného konania, na ktorých je moja účasť potrebná a ktoré nemožno vykonať bez mojej prítomnosti, a budem preberať predvolania, ako i všetky ostatné písomnosti prokurátora a súdu. V prípade môjho prepustenia na slobodu budem bývať, zdržiavať sa a všetku doporučenú korešpondenciu preberať na adrese trvalého bydliska mojej matky P. Q., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom W. XXX/XX, XXX XX C. L.. Na podporu svojho tvrdenia dodatočne predkladám okrem môjho písomného sľubu aj čestné prehlásenie mojej matky P. Q., nar. XX.XX.XXXX. Zároveň navrhujem nahradiť moju väzbu dohľadom

probačného a mediačného úradníka v zmysle § 80 ods. 1 písm. c) Tr. por., u ktorého sa budem pravidelne hlásiť dvakrát mesačne, a zároveň budem dodržiavať všetky primerané obmedzenia a plniť primerané povinnosti uložené mi súdom. Myslím si, že väzba v mojom prípade nie je potrebná, preto navrhujem, aby súd prijal môj písomný sľub, čestné prehlásenie mojej matky a uložil mi dohľad probačného a mediačného úradníka s primeranými obmedzeniami a povinnosťami, nakoľko mám za to, že účel väzby možno spoľahlivo dosiahnuť aj týmito prostriedkami nahrádzajúcimi väzbu. Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti navrhujem, aby Krajský súd Žilina napadnuté uznesenie v zmysle § 194 ods. 1 písm. a) Tr. por. zrušil a sám vo veci rozhodol tak, že ma z väzby prepustí na slobodu a ako náhradu väzby prijme písomný sľub obvineného podľa § 80 ods. 1 písm. b) Tr. por. a dohľad probačného a mediačného úradníka podľa § 80 ods. 1 písm. c) Tr. por. a zároveň mi uloží primerané povinnosti a obmedzenia v zmysle § 82 Trestného poriadku.“ Obžalovaný sťažnosť doplnil písomným podaním, doručeným krajskému súdu 20.10.2014, v ktorom uviedol, že Okresný súd Liptovský Mikuláš ho odsúdil v ten istý deň, ako zamietol jeho žiadosť o prepustenie z väzby, proti ktorému podal sťažnosť. Podľa jeho názoru mal najprv spis predložiť krajskému súdu na rozhodnutie o jeho sťažnosti proti tomuto uzneseniu a až potom rozhodnúť. Okresný súd tak porušil jeho základné práva, a preto žiadal, aby bol prepustený z väzby na slobodu.

Krajský súd na podklade podanej sťažnosti preskúmal v zmysle § 192 ods. 1 Tr. por. správnosť a zákonnosť napadnutého uznesenia, ako i konanie, ktoré mu predchádzalo, prihliadnuc pritom i na prípadné chyby, ktoré neboli sťažnosťou vytykané, a zistil, že sťažnosť obžalovaného F. C. nie je dôvodná.

Krajský súd preskúmaním spisového materiálu zistil, že okresný súd v rámci procesného postupu dodržal základné zásady trestného konania uvedené v ustanovení § 2 Tr. por. Nadriadený súd preto konštatuje, že súd prvého stupňa dospel k vyhlásenému uzneseniu po bezchybnom procesnom postupe a v súlade so všetkými zákonnými ustanoveniami, ktoré tento proces upravujú.

Treba stručne pripomenúť, že uznesením Okresného súdu Liptovský Mikuláš, sp.zn. 1Nt/5/2013 z 9.6.2014 bola postupom podľa § 397 ods. 2, § 400 ods. 1 Tr. por. povolená obnova konania v trestnej veci odsúdeného F. C., ktorá sa skončila právoplatným rozsudkom Okresného súdu Liptovský Mikuláš, sp.zn. 2T/29/2010 z 28.5.2012 v spojení s uznesením Krajského súdu v Žiline, sp.zn. 1To/70/2012 z 2.10.2012, a zrušil výrok o treste z uvedeného rozsudku v prospech odsúdeného. Druhým výrokom predmetného uznesenia súd podľa § 403 a § 71 ods. 1 písm. c) Tr. por. vzal odsúdeného F. C. do väzby, ktorej lehota začala plynúť okamihom nadobudnutia právoplatnosti uznesenia o povolení obnovy konania, a odsúdený ju vykoná v Ústave na výkon väzby Žilina. Predmetné uznesenie nadobudlo právoplatnosť 9.6.2014. Uznesením Krajského súdu v Žiline, sp.zn. 3Tos/84/2014 z 26.6.2014 nadriadený súd doplnil chýbajúci výrok tak, že podľa § 80 ods. 1 písm. c) Tr. por. väzbu odsúdeného nenahradil dohľadom probačného a mediačného úradníka a podľa § 80 ods. 1 písm. b) Tr. por. návrh odsúdeného na nahradenie väzby písomným sľubom zamietol.

Po splnení prieskumnej povinnosti nadriadený súd, rovnako ako súd prvého stupňa, dospel k presvedčeniu, že ďalšie pretrvávanie väzby obžalovaného F. C. aj v súčasnom štádiu trestného konania je dôvodné.

Rozhodnutiu okresného súdu o zamietnutí žiadosti obžalovaného o prepustenie z väzby nemožno vytknúť žiadnu chybu či nedostatok. Nadriadený súd zistil, že okresný súd v odôvodnení napadnutého uznesenia podrobne popísal skutkový stav, ktorý bol podkladom pre jeho záver o trvaní dôvodov väzby. Skutkové závery zistené súdom prvého stupňa si osvojil, pretože vychádzajú z dôkazov, ktoré obsahuje spis, a v podrobnostiach na ne nadriadený súd odkazuje. Pri posudzovaní dôvodov väzby orgány činné v trestnom konaní a súd môžu prihliadať len na tie okolnosti a zistenia, ktoré majú základ v procesne vykonanom dokazovaní a sú významné pre záver o existencii niektorého z dôvodov väzby v zmysle § 71 ods. 1 písm. a) až c) Tr. por. Okresný súd v napadnutom uznesení veľmi podrobne rozpísal skutkové i právne dôvody, ktoré odôvodňujú existenciu dôvodnej obavy z pokračovania v trestnej činnosti obžalovaným F. C., a teda odôvodňujú preventívnu väzbu. Dôvody napadnutého uznesenia sú zrozumiteľné a dostatočne logické, vychádzajúce zo skutkových okolností prípadu a relevantných právnych noriem. Nadriadený súd znovu pripomína, že v dvojinštančnom súdnom konaní rozhodnutia súdov tvoria jednotu a pri existencii vysoko kvalifikovaného rozhodnutia súdu prvého stupňa

nadriadenému súdu nezostáva nič iné, len v podrobnostiach poukázať na veľmi správne a erudované dôvody, na ktorých predsedníčka senátu založila svoje rozhodnutie.

Krajský súd zdôrazňuje, že účelom väzby je zabezpečiť osobu obvineného pre trestné konanie a výkon trestu (§ 71 ods. 1 písm. a/ Tr. por.). Jej účelom je tiež zabrániť obvinenému, aby maril a sťažoval uskutočnenie dôkazov (§ 71 ods. 1 písm. b/ Tr. por.), prípadne chrániť spoločnosť pred dokonaním trestného činu alebo pred jeho opakovaním či pokračovaním (§ 71 ods. 1 písm. c/ Tr. por.). Väzba ako zabezpečovací inštitút nemá sankčnú povahu, ani výchovné poslanie, nesmie byť prostriedkom na získanie priznania, ani na uľahčenie trestného stíhania. Väzba nie je trestom, ale je výlučne len procesným opatrením, ktorého účelom je dočasne zaistiť osobu obvinenú z trestného činu pre potreby prebiehajúceho trestného konania obmedzením jej osobnej slobody. Trestný poriadok podmieňuje možnosť vzatia obvineného do väzby existenciou dôvodnej obavy vyplývajúcej z konania obvineného alebo z ďalších konkrétnych skutočností vo vzťahu k niektorej nežiaducej forme správania označovanej ako dôvod väzby. Konkrétnymi skutočnosťami odôvodňujúcimi obavu z následku alebo viacerých následkov uvedených v § 71 ods. 1 písm. a), b) alebo c) sa rozumejú také skutočnosti, ktoré reálne odôvodňujú takúto obavu. Výklad zákonných znakov „konkrétnych skutočností“ je predovšetkým vecou súdov, ktoré pri dôkladnej znalosti skutkových okolností a dôkaznej situácie konkrétnej trestnej veci musia posúdiť, či vzatie do väzby je opatrením nevyhnutným na dosiahnutie účelu trestného konania a či tento účel ani pri vynaložení úsilia nemožno dosiahnuť inak. Pre aplikáciu tohto znaku nie sú dané objektívne a nemenné kritériá, ale tieto kritériá treba vždy vyvodiť z povahy konkrétnej a individualizovanej veci, vrátane osoby obvineného, jeho osobných pomerov a ďalších znakov upravených v tomto ustanovení. Konkrétne skutočnosti, ako zákonná podmienka odôvodňujúca väzbu obvineného podľa tohto ustanovenia, musia byť preukázané nielen pri vzatí obvineného do väzby, ale musia pretrvávať počas celej väzby.

Nadriadený súd tiež uvádza, že pretrvávajúce dôvodné podozrenie, že osoba, ktorá bola pozbavená slobody väzbou, spáchala trestný čin, je *condicio sine qua non* (podmienka, bez ktorej nie) zákonnosti, jej ďalšieho držania vo väzbe. Po uplynutí určitého času to však už nestačí, pričom keď má väzba trvať naďalej, musí pristúpiť iný významný a dostatočný dôvod alebo dôvody a navyiac musí byť preukázané, že kompetentné orgány postupujú vo veci s osobitnou starostlivosťou. Krajský súd si je vedomý významu osobnej slobody jedinca ako jedného zo základov demokratickej spoločnosti, a preto zdôrazňuje, že väzba je výnimočným opatrením. Napriek všetkým týmto skutočnostiam je podľa jeho názoru naďalej daný dôvod väzby v zmysle § 71 ods. 1 písm. c) Tr. por. obžalovaného F. C..

Podľa § 71 ods. 1 písm. c) Tr. por. môže byť obvinený vzatý do väzby len vtedy, ak doteraz zistené skutočnosti nasvedčujú tomu, že skutok, pre ktorý bolo začaté trestné stíhanie, bol spáchaný, má znaky trestného činu, sú dôvody na podozrenie, že tento skutok spáchal obvinený a z jeho konania alebo ďalších konkrétnych skutočností vyplýva dôvodná obava, že bude pokračovať v trestnej činnosti, dokoná trestný čin, o ktorý sa pokúsil, alebo vykoná trestný čin, ktorý pripravoval alebo ktorým hrozil. Po preskúmaní obsahu spisu ani nadriadený súd nemá pochybnosti o tom, že sú splnené všetky formálne podmienky väzby obžalovaného.

Rovnako považuje za preukázané, že v prípade obžalovaného existujú aj základné materiálne podmienky väzby, ktoré tvoria:

- a) skutkové okolnosti vzatia do väzby a to, či doteraz zistené skutočnosti nasvedčujú tomu, že skutok, pre ktorý bolo začaté trestné stíhanie, bol spáchaný, má znaky trestného činu, či existujú dôvody na podozrenie, že tento skutok spáchal obvinený, a
- b) existencia niektorého z dôvodov väzby, ak z konania obvineného alebo ďalších konkrétnych skutočností vyplýva dôvodná obava pre tzv. preventívnu väzbu (§ 71 ods. 1 písm. c/ Tr. por.).

Krajský súd vzhľadom na všetky okolnosti prípadu, ako aj osobu samotného obžalovaného dospel k záveru, že v súčasnom štádiu trestného konania je nutné zasiahnuť do osobnej slobody obžalovaného väzbou. Čo sa týka možnosti očakávania, že obžalovaný povedie v budúcnosti riadny život a nebude pokračovať v páchaní trestnej činnosti, toto nemôže byť v hypotetickej polohe, ale musí mať svoj reálny - materiálny podklad. Pri vyhodnotení najmä osobnostného postoja obžalovaného k rešpektovaniu zákonov platných v Slovenskej republike nemožno prehliadnuť, že má výrazné sklony k páchaniu trestnej činnosti a zákony či pravidlá a predpisy je schopný rešpektovať len pod dozorom. Krajský súd, rovnako ako prvostupňový súd, v predmetnej veci poukazuje na skutočnosť, že obžalovaný bol doposiaľ

sedemkrát súdne potrestaný, z toho v šiestich prípadoch za majetkovú trestnú činnosť. V prípade hodnotenia odsúdeného je teda dôvodné konštatovať, že ide o osobu, u ktorej predchádzajúce uložené tresty zrejme neviedli k jeho náprave a najmä k tomu, aby viedol riadny život usporiadaného občana. Z obsahu spisu ďalej vyplynulo, že Okresný súd Liptovský Mikuláš rozsudkom, sp.zn. 2T/29/2010 z 1.10.2014 obžalovaného F. C., ktorý bol právoplatne uznaný vinným rozsudkom Okresného súdu Liptovský Mikuláš, sp.zn. 2T/29/2010 z 28.5.2012 v spojení s uznesením Krajského súdu v Žiline, sp.zn. 1To/70/2012 z 2.10.2012 zo spáchania pokračovacieho zločinu krádeže podľa § 212 ods. 1, ods. 4 písm. a), b) Tr. zák., § 138 písm. e) Tr. zák., odsúdil na spoločný a súhrnný trest odňatia slobody vo výmere 9 rokov, na výkon ktorého obžalovaného zaradil do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia. Rozsudok doposiaľ nenadobudol právoplatnosť, pretože obžalovaný proti nemu podal odvolanie.

Vyššie uvedené skutočnosti sú významným a dostatočným dôvodom pre držanie obžalovaného vo väzbe. Tieto skutočnosti zároveň vo vzájomnej súvislosti dostatočne odôvodňujú obavu, že obžalovaný (bez väzby) by pokračoval v páchaní trestnej činnosti. S poukazom na uvedené potom aj krajský súd dospel k záveru, že dôvod, pre ktorý bol obžalovaný vzatý do väzby - § 71 ods. 1 písm. c) Tr. por., sa nezmenil a trvá aj v súčasnom štádiu trestného konania.

Rovnako správne sú aj výroky napadnutého uznesenia o zamietnutí žiadosti obžalovaného o nahradenie väzby písomným sľubom a dohľadom probačného a mediačného úradníka.

K sťažnostným dôvodom nadriadený súd poznamenáva, že sú len iným právnym hodnotením existujúceho skutkového stavu a neobsahujú žiadne skutočnosti, ktoré by okresnému súdu v čase jeho rozhodovania neboli známe. Skutočnosť, že v prípade prepustenia z väzby by sa zdržiaval na adrese trvalého bydliska svojej matky v Liptovskom Mikuláši, nie je dostatočnou zárukou, že by obžalovaný nepáchal ďalšiu trestnú činnosť. K obsahu ďalších sťažnostných námietok obžalovaného nadriadený súd uvádza, že nezistil také porušenie práva na obhajobu obžalovaného, ktoré by bolo dôvodom pre zrušenie sťažnosťou napadnutého uznesenia.

Podľa čl. 7 ods. 5 Ústavy Slovenskej republiky medzinárodné zmluvy o ľudských právach a základných slobodách, medzinárodné zmluvy, na ktorých vykonanie nie je potrebný zákon, a medzinárodné zmluvy, ktoré priamo zakladajú práva alebo povinnosti fyzických osôb alebo právnických osôb a ktoré boli ratifikované a vyhlásené spôsobom ustanoveným zákonom, majú prednosť pred zákonmi.

Pri aplikácii citovaného ustanovenia Ústavy SR vyplýva povinnosť pre súd skúmať podmienky väzby aj v súlade s Dohovorom o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej Dohovor) vzhľadom k tomu, že väzbou dochádza k zásahu do jedného zo základných ľudských práv a slobôd priznaných čl. 17 ods. 1 Ústavy SR a čl. 5 ods. 1 Dohovoru.

Dôvody väzby, ktoré vyplývajú z čl. 5 ods. 1 písm. c) Dohovoru, sú stavané alternatívne. Na vzatie do väzby a držanie v nej preto postačuje akýkoľvek z tam uvedených dôvodov, teda dôvodné podozrenie zo spáchania trestného činu a potreba zabrániť osobe v spáchaní trestného činu alebo úteku po jeho spáchaní.

Vo vzťahu preventívnej väzby k Dohovoru a judikatúre Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len ESLP) je potrebné uviesť, že podľa judikatúry ESLP preventívna väzba ante delictum nie je Dohovorom dovolená (rozsudok Ječius vs. Litva z 31.7.2000). Podľa ESLP tento dôvod je obmedzený len na poskytnutie prostriedku zmluvným štátom, ako prekaziť určitý konkrétny trestný čin, teda v podstate len na prekazenie trestného činu v štádiu pokusu, pre ktorý sa potom vedie trestné stíhanie. Nebezpečenstvo opakovania trestného činu ako dôvod väzby neopiera ESLP o slová Dohovoru „je nutné zabrániť spáchaniu trestného činu“, ale o oprávnenie, ktoré ESLP priznáva zmluvným štátom stanoviť vedľa dôvodov uvedených v čl. 5 ods. 1 písm. c) Dohovoru ďalšie dôvody zatknutia, ktoré pristúpia navyše k dôvodnému podozreniu. Z toho vyplýva, že dôvod väzby, tak ako je upravený v ustanovení § 71 ods. 1 písm. c) Tr. por. a jeho aplikácia v judikatúre všeobecných súdov nie je v rozpore s čl. 5 ods. 1 písm. c) Dohovoru.

Na základe uvedených skutočností krajský súd sťažnosť obžalovaného F. C. zamietol postupom podľa § 193 ods. 1 písm. c) Tr. por., pretože nebola dôvodná.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu sťažnosť nie je prípustná.